

नात्रपचित्राः । पक्षोभिः पक्षसूशब्दः सान्तः पक्षवाची पक्षैः पक्षप्रयैः कपाटैः वि-
श्रयमाणाः विस्तार्यमाणाः कीदृशैः पक्षोभिः उत् ऊर्ध्वम् अतैः अत्यन्ते विस्तार्यन्ते
आताः अत सातत्यगमने ऊर्ध्वं प्रसृतैरित्यर्थः । पुनः कीदृश्यो द्वारः ऋषाः ऋषन्ति
ऋषाः ऋष गतौ इतस्ततो गमनशीलाः महत्यः । सतीः सत्यः समीचीनाः । क-
वषः कु शब्दे कुवन्ति शब्दं कुर्वन्ति कवषः कुवतेरसुन्प्रत्ययः पवमार्षम् कपाट-
पिधानसमये शब्दं कुर्वाणाः ससुषिरा वा । शुम्भमानाः शोभमानाः । सुप्रायणाः
सुखेन प्रकृष्टमयनं गमनं यासु सुगमनाः ॥ ५ ॥

अन्तरा मित्रावरुणा चरन्ती मुखं यज्ञानामभिसंविदाने ।

उपासा वाऽ सुहिरण्ये सुशिल्पेऽऋतस्य योनाविह सादयामि ॥ ६ ॥

हे पत्नीयज्ञमानौ वां युवयोऽऋतस्य यज्ञस्य योनौ इह उपासा उपसौ नक्तोप-
सौ सादयामि स्थापयामि द्विवचनात्सहचारिवाच्च द्वितीया रात्रिः । कीदृश्यौ उप-
सा मित्रावरुणा मित्रावरुणौ अन्तरा द्यावापृथिव्योर्मध्ये संचरन्ती संचरत्यौ वर्त-
माने अयं वै लोको मित्रोऽसौ वरुण इति श्रुतेर्मित्रवरुणशब्देन द्यावापृथिव्या-
वुच्येते । यज्ञानां मुखमग्निहोत्रहोमकालमभिसंविदाने कथयत्यौ उत्तिष्ठतायमग्नि-
होत्रहोमकाल इति प्रातर्विप्रा वदन्ति तदुपस्युपचर्यते । सुहिरण्ये साधु हिरण्यं
भूतं ययोस्ते । सुशिल्पे अन्योन्यं प्रतिवृत्ते शिल्पं प्रतिवृत्तं भवतीति वचनात् ॥ ६ ॥

प्रथमा वाऽ सरथिना सुवर्णा देवौ पश्यन्तौ भुवनानि विश्वा ।

अपिप्रयं चोदना वां मिमाना होतारो ज्योतिः प्रदिशा दिशन्ता ॥ ७ ॥

हे यज्ञमानौ वां युवयोः प्रथमा प्रथमौ मुख्यौ होतारो होतारौ अहमपिप्रयं
प्रीणितवानस्मि प्रीणातिर्णिजत्तस्य लुडि उत्तमैकत्वे रूपम् अयं चाग्निरसौ च मध्यम
इति होतारौ । कीदृशौ सरथिना सरथिनौ समानो रथो ययोस्तौ एकरथावूँ
सुवर्णा सुवर्णौ शोभनो वर्णौ द्युतिर्ययोस्तौ देवौ दीप्यमानौ दातारौ । विश्वा
सर्वाणि भुवनानि पश्यन्तौ । वां युवयोश्चोदना चोदनानि कर्माणि मिमाना मि-
मानौ निर्मिमाणौ । प्रदिशा प्रदेशेनाभिनयेन ज्योतिः दिशन्तौ आहवनीयाख्यं
ज्योतिर्यष्टव्यमिति दर्शयन्तौ ॥ ७ ॥